II

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. maj 2008

om Nederlandenes statsstøtte til stimulering og fremme af omstruktureringen i gartnerisektoren (C 74/03 ex N 450/01)

(meddelt under nummer K(2008) 1847)

(Kun den nederlandske udgave er autentisk)

(2008/875/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelser [1], og under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) Ved brev af 27. juni 2001, der blev registreret den 4. juli 2001, underrettede Nederlandenes faste repræsentation ved Den Europæiske Union i overensstemmelse med traktatens artikel 88, stk. 3, Kommissionen om deltagelsen i et selskab med begrænset ansvar i væksthuskultursektoren, som opkøber virksomheder og jord (registreret under nr. N 450/01).

(2) Ved brev af 11. marts 2002, 15. juli 2002, 17. december 2002 og 21. oktober 2003, registreret henholdsvis den 12. marts 2002, 18. juli 2002, 26. december 2002 og 25. oktober 2003, indsendte de nederlandske myndigheder skriftlige oplysninger til Kommissionen.

(3) Ved brev af 10. december 2003 [2] meddelte Kommissionen Nederlandene, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til ovennævnte anmeldelse.

(4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* [3]. Kommissionen anmodede de interesserede parter om at fremsætte deres bemærkninger inden for en måned. Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter.

(5) Ved brev af 11. januar 2004, registreret den 21. januar 2004, indsendte de nederlandske myndigheder supplerende oplysninger. I 2004 mødtes de nederlandske myndigheder og Kommissionen ved flere lejligheder. Endvidere indsendte de nederlandske myndigheder ved brev af 18. maj 2005, registreret den 23. maj 2005, bemærkninger til indledningen af proceduren.

[1] EFT C 15 af 21.1.2004, s. 24.

[2] K(2003) 4477 endelig.

[3] Se fodnote 1.

II. **REDEGØRELSE**

Baggrunden for foranstaltningen

(6) I 2001 meddelte Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) ([4]) og anpartsselskabet Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publiek Private Sector BV (OPP), at de ville etablere et selskab »Stallingsbedrijf Glastuinbouw Nederland Beheer BV« (SGN). Dette selskab skulle opkøbe, midlertidigt administrere og sælge virksomheder og jord i væksthuskultursektoren for at stimulere og fremme omstruktureringen i gartnerisektoren.

(7) Efter oprettelsen af SGN skulle Productschap Tuinbouw (PT) ([5]), ministeriet for landbrug, natur og fødevarekvalitet (LNV), OPP og SGN oprette et kommanditselskab. I dette kommanditselskab skulle SGN være ledende partner og de andre partnere skulle være sleepingpartnere. Kommanditselskabet skulle opkøbe, midlertidigt administrere og sælge virksomheder og jord i væksthuskultursektoren med henblik på at stimulere og fremme omstruktureringen i gartnerisektoren.

(8) I forbindelse med oprettelsen af kommanditselskabet var der behov for en startkapital. Dette kapitalindskud skulle opdeles som følger:

— Ministeriet for landbrug, natur og fødevarekvalitet (LNV) (via Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL)): kapital: 2 268 500 EUR; efterstillede krav, markedsværdi: 2 268 500 EUR

— PT ([6]): kapital: 2 722 500 EUR; efterstillede krav, markedsværdi: 2 722 500 EUR

— OPP: kapital: 4 991 000 EUR

— SGN: kapital: 150 000 EUR.

(9) Afkastet på den kapital, der er indskudt i kommanditselskabet, og de efterstillede krav, er fastsat til 15 % i likvide midler pr. år i hele projektets varighed (15 år). Anpartshaverne får udbetalt årligt udbytte. Afkastet og udbyttet fastsættes til markedskursen.

(10) Kommanditselskabet og SGN skulle oprettes med henblik på at stimulere den fysiske omstrukturering i gartnerisektoren. Formålet hermed er at koncentrere gartnerierne i bestemte områder, således at sektoren lettere kan tilpasse sig kravene i forbindelse med fysisk planlægning og økologisk bæredygtighed.

(11) I henhold til dets vedtægter må kommanditselskabet ikke beskæftige sig med aktiviteter inden for byggemodning eller spekulationer, der kunne påvirke jordpriserne. Dets aktiviteter må kun bestå i opkøb, salg og midlertidig administration af ejendomme. Opkøb, salg og midlertidig administration af jord, som udføres af kommanditselskabet og dets ledende partner SGN, skal ske til markedsprisen. Opkøb, salg og midlertidig administration under markedsprisen er forbudt i henhold til dets vedtægter. Myndighederne forpligter eller tilskynder ikke private virksomheder i sektoren til at samarbejde med (specifikt) kommanditselskabet.

(12) Ifølge de nederlandske myndigheder giver foranstaltningen ikke gartnerierne en direkte eller indirekte fordel, som kunne påvirke eller begrænse konkurrencen, idet kommanditselskabet altid skal sælge jorden til markedsprisen, hvis det ønsker at fastholde sin fortjenstmargen, forblive rentabelt og fortsætte sine aktiviteter.

(13) Foranstaltningen gælder i 15 år og kan ikke kumuleres med andre støtteforanstaltninger. I alt er der afsat et budget på 15 123 000 EUR til støtteforanstaltningen.

Begrundelse for indledning af proceduren

(14) Kommissionen har indledt proceduren med hensyn til den anmeldte støtteforanstaltning, fordi Kommissionen ikke på grundlag af de indsendte begrænsede oplysninger kunne vurdere, om foranstaltningen var forenelig med traktatens artikel 87. I beslutningen om indledning af proceduren har Kommissionen redegjort for, hvilke oplysninger der er nødvendige for at kunne vurdere, om den anmeldte foranstaltning udgør statsstøtte, og om denne støtte i givet fald er forenelig med det indre marked.

([4]) LTO Nederland er en privatretlig erhvervssammenslutning i landbrugssektoren.

([5]) I den nederlandske landbrugssektor og agroindustri findes foruden de ikke-statslige organisationer med status som juridiske personer endnu en form for repræsentation, nemlig afsætningsselskabet (»het Productschap« — en vertikal offentligretlig organisation per sektor). Afsætningsselskaberne beskæftiger sig hovedsagelig med fødevaresikkerhed, dyrevelfærd, kvalitet, afsætningsfremmende foranstaltninger og arbejdsforhold. En del af deres aktiviteter vedrører gennemførelsen af EU-reglerne. Vedtægterne for Productschap Pluimvee en Eieren, som pålægger producenterne og virksomhederne afgifter for at finansiere virkeliggørelsen af et specifikt mål i disse vedtægter, skal godkendes af ministeren for landbrug, natur og fødevarekvalitet.

([6]) PT's deltagelse skal udelukkende finansieres ved hjælp af egne midler, og der vil ikke blive lagt nogen parafiskal afgift på produktion, forarbejdning eller afsætning af gartneriprodukter.

(15) Anmeldelsen indeholdt oplysninger om oprettelsen af SGN, som skulle finansiere 50 % af sin startkapital via offentlige midler ([7]). Derudover skulle det offentlige være den vigtigste deltager, der skaffer kommanditselskabet startkapital. Ved indledningen af proceduren kunne Kommissionen ikke fastslå, om princippet om en »markedsøkonomisk investor« var blevet overholdt ved fastsættelsen af de nederlandske myndigheders andele, eller om ordningen kunne anvendes til at redde kriseramte virksomheder. Kommissionen fastholdt derfor det synspunkt, at indskuddet af offentlig kapital i SGN og kommanditselskabet kunne give den nederlandske væksthuskultursektor en fordel og derfor udgjorde støtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

III. NEDERLANDENES BEMÆRKNINGER

(16) Ved brev af 18. maj 2005 modtog Kommissionen bemærkninger fra de nederlandske myndigheder om indledningen af proceduren. Desuden modtog den supplerende oplysninger ved brev af 11. januar 2004 og under forskellige bilaterale møder i løbet af 2004.

(17) I deres brev af 11. januar 2004 indsendte de nederlandske myndigheder følgende oplysninger:

— SGN's ledelse havde præciseret, at »salgs- og tilbageleasings«-konstruktioner for virksomheder og jord er udelukket, og at dette ville blive nævnt specifikt i salgsaftalerne.

— Gennemførlighedsundersøgelsen vedrørende salg og fysisk omstrukturering var blevet foretaget (af Deloitte & Touche, et revisionsfirma). Undersøgelsen omfattede beregninger af den økonomiske rentabilitet af investeringspolitikken samt en angivelse af det forventede afkast.

— SGN's ledelse havde påpeget og garanteret, at beregningerne og angivelserne af afkastet i undersøgelsen fra Deloitte & Touche havde ligget til grundlag for det forventede afkast på 15 % i forretningsplanen, hvilket er i overensstemmelse med markedets forventninger.

(18) Under de bilaterale møder forklarede de nederlandske myndigheder, at udbyttet på 15 % ville blive fordelt i henhold til den risiko, de forskellige andelshavere havde accepteret. Dette skulle give følgende fordeling: 50 % til OPP, 25 % til PT og 25 % til ministeriet for landbrug, natur og fødevarekvalitet (LNV).

(19) LTO-Nederland og OPP har hver en andel på 50 % i SGN, den ledende partner i kommanditselskabet. Såfremt SGN har overskud, fordeles dette ligeligt mellem LTO-Nederland og OPP.

(20) I deres brev af 18. maj 2005 fremlagde de nederlandske myndigheder oplysninger om kommanditselskabet og dets aktiviteter. De nederlandske myndigheder forklarede, at gennemførlighedsundersøgelsen blev udført, efter at LTO havde taget initiativet til at starte et ejendomsselskab, og at den havde ligget til grund for forretningsplanen og angivelsen af det forventede investeringsafkast. Alle finansielle risici er medtaget i forretningsplanen. Både private og offentlige partnere er blevet anmodet om at tage del i virksomheden. De private investorer, der blev anmodet om at deltage som partnere i projektet, var ikke bekendt med modus operandi og fremgangsmåde i forbindelse med de aktiviteter, der blev foreslået af SGN ([8]). Endelig betød dette en alt for stor usikkerhed for disse private investorer, og de afholdt sig fra at indskyde kapital i kommanditselskabet. Eftersom der i gennemførlighedsundersøgelsen var tale om et investeringsafkast for de aktiviteter, som kommanditselskabet skulle udvikle, og eftersom risikoen ikke skulle være større end på markedet, besluttede de offentlige partnere at deltage i virksomheden.

(21) De nederlandske myndigheder har bekræftet, at kommanditselskabet er »aktøren« på markedet. Eftersom sleepingpartnere pr. definition ikke kan udøve administrationsaktiviteter, udøves disse af SGN som ledende partner. SGN handler i disse anliggender på vegne af kommanditselskabet.

(22) De nederlandske myndigheder har forklaret, at for så vidt angår administrationen af kommanditselskabet, deltager næsten kun små og middelstore virksomheder i SGN's aktiviteter. De offentlige partnere skaffer kun kapital og efterstillede krav til kommanditselskabet. Investeringsbeslutninger skal være baseret på udsigter til rentabilitet, og forretningsplanen er en ledetråd for investeringerne. Eftersom dette vedrører projektbaserede aktiviteter, vil der også på et senere stadium deltage private investorer. Bortset fra kapitalen og de efterstillede krav må der ikke ydes nogen anden støtte til samme formål.

([7]) De midler i form af kapital og efterstillede krav, der indskydes af Productschap Tuinbouw, Ontwikkelings- en Participatiebedrijf Publieke Sector b.v. og ministeriet for landbrug, natur og fødevarekvalitet (LNV), anses for statslige midler. Productschap Tuinbouw er en offentligretlig instans. OPP er et datterselskab af en bank, som ejes 100 % af det offentlige.

([8]) De private partnere havde aldrig tidligere deltaget aktivt i omstruktureringsaktiviteter. De var ikke bekendt med, at disse aktiviteter var begrænsede til opkøb, salg og administration af jord, og at der ikke var plads til andre (investerings)aktiviteter. Desuden foretrak de efterstillede krav for kapitalindskud. Der var også brug for kapital ved oprettelsen af kommanditselskabet. De offentlige partnere havde tilstrækkelige erfaringer med omstrukturering af landområder og grunde og var bekendt med de pågældende markeder.

(23) De nederlandske myndigheder har forklaret, at kommanditselskabet ikke har til formål at støtte individuelle virksomheder, men at støtte den nederlandske politik inden for fysisk planlægning og stimulere en bæredygtig udvikling i væksthuskultursektoren på bestemte områder. Med dette for øje køber og sælger kommanditselskabet jord i strategiske områder ([9]). Salget og videresalget af jord og ejendomme skal ske til markedspriser, således at kommanditselskabet får et afkast ([10]). Kommanditselskabet investerer ikke i kriseramte virksomheder, og salgs- og tilbageleasingskontrakter er specifikt udelukket.

(24) Endelig har de nederlandske myndigheder forsikret, at licitationsreglerne er overholdt, idet der deltager autoriserede vurderingsmænd ved kommanditselskabets opkøb af jord og ejendomme, overførslerne vil ligge et godt stykke under det maksimum på 206 000 EUR, der er fastsat i artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF ([11]), og vurderingsmanden skal vælges efter høring af den anden part, der er involveret i købet eller salget af ejendommen.

IV. **VURDERING AF STØTTEFORANSTALTNINGEN**

(25) Kommanditselskabet og dets ledende partner SGN skulle arbejde i væksthuskultursektoren med opkøb af jord og ejendomme med henblik på produktion af gartneriprodukter. Det skal i første omgang undersøges, om deltagelsen i kommanditselskabet og dets ledende partner SGN kan anses for statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, og om denne støtte i så fald er forenelig med fællesmarkedet.

(26) I henhold til traktatens artikel 87, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(27) Som det fremgår af Domstolens dom kan støtte til en virksomhed påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencevilkårene, når denne virksomhed er aktiv på et marked, der er åbent for samhandel inden for Fællesskabet ([12]). Kommanditselskabet og dets ledende partner SGN beskæftiger sig med handel med jord, herunder især jord til fremstilling af gartneriprodukter. På disse to markeder foregår der en aktiv samhandel inden for Fællesskabet ([13]).

(28) Kapitalen og de efterstillede krav finansieres via budgetterne for ministeriet for landbrug, natur og fødevarekvalitet (LNV) (via Bureau Beheer Landbouwgronden, i alt 4 537 000 EUR), PT (5 445 000 EUR), OPP (4 991 000 EUR) og SGN (150 000 EUR). PT er en retligt etableret offentlig instans, OPP et selskab med begrænset ansvar, som ejes 100 % af offentlige instanser, og SGN er et selskab med begrænset ansvar, hvoraf 50 % ejes af OPP (og 50 % af LTO Nederland, en privat organisation). På baggrund af strukturen i kapitalindskuddet i kommanditselskabet kan det konkluderes, at regeringen deltager i dette kommanditselskab, og at denne kapital (til dels indirekte) stammer fra offentlige midler.

(29) Den pågældende foranstaltning er selektiv, eftersom der investeres med det formål at opkøbe, midlertidigt administrere og videresælge virksomheder og jord i gartnerisektoren for at stimulere og lette den fysiske omstrukturering i gartnerisektoren. Disse aktiviteter fremmer udviklingen i gartnerisektoren og derfor også produktionen af gartneriprodukter.

(30) I overensstemmelse med traktatens artikel 87, stk. 1, er der imidlertid ikke tale om støtte, når der ikke gives en fordel, eftersom foranstaltningen i så fald ikke fordrejer konkurrencevilkårene og ikke påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Konsekvenserne af foranstaltningen skal derfor undersøges, for at det kan fastslås, om de pågældende sektorer får en fordel.

(31) I overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 (nu 87 og 88) og artikel 5 i direktiv 80/723/EØF på offentlige

([9]) Strategiske områder er områder, hvor alle forudsætninger for væksthuskultur er til stede, f.eks. muligheder for genopbygning af vand- og vejinfrastruktur. Disse forudsætninger skulle tilvejebringes gennem tredjeparter, idet kommanditselskabet og dets ledende partner SGN ikke må engagere sig i sådanne aktiviteter.

([10]) Afkastet opnås ved at anskaffe forskellige parceller, omstrukturere disse og sælge dem til en højere pris, eftersom dette betyder en værdistigning, der ikke skyldes kapitalindskuddet, men udelukkende beliggenheden og de lokale muligheder. Endvidere kan udviklingen i markedsprisen for det meste udgøre en fordel.

([11]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114).

([12]) Se især Domstolens dom af 13.7.1988, sag C-102/87, Frankrig mod Kommissionen, Sml. 1988, s. 4067.

([13]) Jord er et omsætteligt formuegode; den høje værdi på jord og investerings- og udnyttelsesmulighederne gør salg af jord attraktivt for investorer, der opererer på europæisk eller internationalt plan. Der foregår en betydelig samhandel inden for Fællesskabet med gartneriprodukter. I 2005 havde samhandelen inden for Fællesskabet med grøntsager og frugt f.eks. en værdi på 7 099 mio. EUR for grøntsager og 5 899 mio. EUR for frugt (kilde: Eurostat).

virksomheder i fremstillingssektoren ([14]) (i det følgende benævnt »1993-meddelelsen«) anses et kapitalindskud for støtte, når dette foregår på vilkår, som ikke ville være acceptable for en privat investor, der handler på normale markedsvilkår. For at finde ud af, om denne foranstaltning giver en fordel, skal princippet om en markedsøkonomisk investor anvendes ([15]).

(32) Kommissionen bemærker, at denne beslutning på ingen måde foregriber en yderligere analyse fra Kommissionens side vedrørende offentlige indkøb og den lovgivning, der regulerer dette område.

(33) Konsekvenserne af foranstaltningen skal undersøges på følgende niveauer: kapitaltilførslen og det offentliges deltagelse i kommanditselskabet, fordelen for SGN, de andre partnere i kommanditselskabet og eventuelle fremtidige interesserede parter og fordelen for tredjeparter ([16]).

Kapitaltilførsel og det offentliges deltagelse i kommanditselskabet

(34) Ved udarbejdelsen af modellerne for forretningsplanen for kommanditselskabet er der anvendt en konservativ planlægningsmetode. Den første model er udarbejdet på grundlag af en planlægning over en periode på 10 år, den anden over en periode på 15 år. På grundlag af beregningerne i forretningsplanen og de konstaterede risici er der valgt en investeringsperiode på 15 år.

(35) Forretningsplanen dækker et gennemsnitligt udbud på 140 ha jord, som skal opkøbes gradvist. De første tre år skal der ikke sælges jord; kun opkøbs- og udlejningsaktiviteterne skal anvendes til at sikre investeringen (som sikkerhed; det garanteres, at der er et minimalt areal til rådighed). Efter disse første år fastsættes det årlige salg til 50 ha. Der fastsættes et beløb på minimum 27 mio. EUR som egenkapital. For at begrænse risiciene fastsættes egenkapitalen noget højere. Dette sker imidlertid ved hjælp af efterstillede krav og ikke ved hjælp af et direkte indskud af kapital. Ifølge de forelagte beregninger er nettonutidsværdien ved investeringen positiv.

(36) Det blev endvidere anset for nødvendigt, at virksomheden skulle være så fleksibel som mulig og skulle følge en projektbaseret fremgangsmåde for at kunne reagere på den økonomiske cyklus. I forretningsplanen er der tale om et investeringsafkast på 17,13 % pr. år. Under hensyntagen til markedsrisiciene blev investeringsafkastet til sidst fastsat til 15 % pr. år for en samlet investeringsperiode på 15 år.

(37) I sag T-296/97, Alitalia ([17]), fastslås det, at en privat investors adfærd under markedsøkonomiske vilkår er ledet af rentabilitetsudsigter.

(38) I dommen i sag T-228/99, Westdeutsche Landesbank ([18]), fastslår Retten i Første Instans, at den gennemsnitlige forrentning ikke kan være et automatisk kriterium ved afgørelsen af, om og i hvilket omfang der er tale om statsstøtte. Anvendelsen af den gennemsnitlige forrentning stemmer overens med den opfattelse, at en opmærksom privat investor, dvs. en investor, der ønsker at maksimere sin fortjeneste, uden dog at løbe en for stor risiko i forhold til de andre deltagere på markedet, ved beregningen af en passende godtgørelse, der kan forventes for hans investering, principielt vil kræve en mindsteforrentning svarende til det gennemsnitlige afkast i den pågældende sektor. I dommen i sag C-305/89, Italien mod Kommissionen ([19]), er Domstolen af den opfattelse, at når der foretages en sammenligning mellem de indgreb, som iværksættes af en offentlig investor, når denne forfølger visse mål med hensyn til økonomisk politik, og den fremgangsmåde, der følges af en privat investor, behøver denne sidste ikke nødvendigvis at være en almindelig investor, som placerer kapital til forrentning på kortere eller længere sigt, men skal dog i det mindste være et privat holdingselskab eller en privat koncern af virksomheder, som følger en strukturpolitik, og som lader sig lede af mere langsigtede rentabilitetsudsigter.

(39) Eftersom det offentlige deltager i et kommanditselskab, vil staten som ejer af (en del af) andelskapitalen kun hæfte for selskabets gæld op til aktivernes likvidationsværdi. Således vil den finansielle risiko ved den investering, som det offentlige deltager i, være begrænset.

(40) Forretningsplanen er godt gennemtænkt og er baseret på moderate forventninger. Kommanditselskabet og SGN arbejder begge på grundlag af en langsigtet vision med en moderat vækstmodel. De finansielle risici, der hænger sammen med den økonomiske cyklus, fjernes på denne måde for at øge muligheden for og størrelsen af et investeringsafkast. Planen omfatter politikmålsætninger, tal vedrørende det forventede afkast og beregninger af den finansielle risiko. På grundlag af konklusionerne af gennemførlighedsundersøgelsen fra Deloitte & Touche kan projektet anses for rentabelt. Det forhold, at det private marked var tilbageholdende med hensyn til at finansiere projektets startfase, skyldtes manglende kendskab til omstrukturering af jord og de særlige karakteristika ved landbrugs- og væksthuskulturmarkedet.

([14]) Kommissionens meddelelse — Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 og af artikel 5 i Kommissionens direktiv 80/723/EØF på offentlige virksomheder i fremstillingssektoren (EFT C 307 af 13.11.1993, s. 3).

([15]) Se 1993-meddelelsen.

([16]) Deltagere er personer, af hvem der er købt jord eller ejendom, og som forvalter eller opkøber denne jord eller ejendom.

([17]) Sag T-296/97, Alitalia mod Kommissionen, Sml. 2000 II, s. 3871, præmis 84.

([18]) Sag T-228/99, Westdeutsche Landesbank Girozentrale mod Kommissionen, Sml. 2003 II, s. 435, særlig præmis 251 og 255.

([19]) Sag C-305/89, Italien mod Kommissionen, Sml. 1991 I, s. 1603.

(41) Kapitaltilførslerne var i det foreliggende tilfælde baseret på rimelige forventninger til afkastet på mellemlang til lang sigt. De forskellige parter krævede et afkast på deres investering på 15 % om året i en periode på 15 år. Dette afkast var i overensstemmelse med det gennemsnitlige afkast i den pågældende sektor ([20]). Investorerne har anvendt de samme kriterier som formidlere af kapital under normale markedsvilkår.

(42) Kommissionen kan ikke se, hvorfor en investor i en markedsøkonomi ikke skulle kunne tilvejebringe kapital, når det kan forventes, at disse startinvesteringer bidrager til at gøre virksomheden rentabel.

(43) Det kan derfor fastslås, at de nederlandske myndigheder med tilvejebringelsen af en startkapital på 15 123 000 EUR ikke har givet SGN en fordel og har handlet som en investor og långiver i en markedsøkonomi.

Fordel for SGN, de andre partnere i kommanditselskabet og eventuelle fremtidige interesserede parter

(44) Ifølge de oplysninger, som de nederlandske myndigheder har fremlagt, sker opkøb, administration og videresalg af jord og virksomheder til markedspriser. Beslutningen om at deltage i et selskab var baseret på den nødvendige fleksibilitet i virksomheden og muligheden for at arbejde på grundlag af projekter. Takket være en projektbaseret tilgang kan private investorer deltage i forskellige projekter, hvilket reducerer den finansielle risiko og garanterer afkastet på startinvesteringen ([21]). Gennem bestemmelserne om oprettelse af kommanditselskabet og SGN sikres det, at markedsstillingen for selve kommanditselskabet og SGN (som handler på dets vegne) ikke adskiller sig fra andre investorers markedsstilling, og at de udelukkende udøver aktiviteter i forbindelse med ovennævnte målsætninger (hvorved investeringer i udvikling af de pågældende lokaliteter udtrykkeligt er udelukket). Endvidere er markedsprisen for den jord og de ejendomme, som kommanditselskabet og (på dets vegne SGN) ønsker at købe, den markedspris for jord og ejendomme, som er fastsat med hjælp fra uafhængige vurderingsmænd udpeget af den købende og sælgende part. Som ledende partner kan SGN drages til ansvar for kommanditselskabets fejl og mangler.

(45) Ifølge oplysningerne fra de nederlandske myndigheder er kun startkapitalen tilvejebragt via offentlige midler, og der er ikke stillet anden støtte eller offentlige midler til rådighed for kommanditselskabet eller dets ledende partner SGN.

(46) Eftersom kommanditselskabet skal betale et normalt afkast til sine investorer, ikke besidder en fordelagtig eller privilegeret stilling på markedet og udøver aktiviteter på grundlag af frit fastsatte markedspriser, kan Kommissionen ikke konstatere, at der er tale om en konkurrencemæssig fordel, som kommanditselskabet ikke kunne have fået under normale markedsvilkår. Kommissionen er af den opfattelse, at selve kommanditselskabet og dets partnere (LTO-Nederland) eller eventuelle fremtidige interesserede parter ikke har fået en fordel.

Fordel for tredjeparter

(47) Ifølge oplysningerne fra de nederlandske myndigheder sker salg, administration og videresalg af jord og drivhuse til markedspriser. Markedsprisen for jord og ejendomme, som er opkøbt af kommanditselskabet, er den markedspris for jord og ejendomme, som er fastsat med hjælp fra uafhængige vurderingsmænd udpeget af de forskellige parter.

(48) Gennem bestemmelserne om oprettelse af kommanditselskabet og dets ledende partner SGN sikres det, at der ikke udøves andre aktiviteter, og at kommanditselskabet stræber efter et maksimalt afkast. Tildeling af fordele til bestemte tredjeparter er ikke i overensstemmelse med den målsætning, der er fastlagt i bestemmelserne om oprettelse af kommanditselskabet. Det er udelukket, at kommanditselskabet opkøber, sælger og administrerer ejendomme til andre priser end markedsprisen, og det sikres derved, at der ikke ydes støtte til kriseramte virksomheder.

(49) Med henblik på fastsættelsen af prisen på jorden er der udpeget autoriserede vurderingsmænd. Ved at benytte disse og andre tjenester overholdes bestemmelserne i direktiv 2004/18/EF.

(50) Eftersom kommanditselskabet (og på dets vegne SGN) ifølge oplysningerne fra de nederlandske myndigheder handler som enhver anden markedsdeltager med hensyn til sine kunder (de personer, af hvem ejendommen eller jorden købes, og som administrerer eller køber ejendommen eller jorden), kan det konkluderes, at tredjeparter, som er involveret i kommanditselskabets og dets ledende partner SGN's aktiviteter, ikke får en fordel og dermed ikke modtager nogen form for støtte.

V. **KONKLUSION**

(51) På baggrund af ovenstående fjernes den tvivl, som fik Kommissionen til at indlede proceduren, og som lå til grund for de foreløbige konklusioner i beslutningen om at indlede proceduren.

([20]) Investeringer i jord. De forskellige private investorer (NBM Amstelland, Arcadis, Grontmij, Groenfonds, ING, Fortis, Nationale Investerings Bank, Locatie Ontwikkelingsbedrijf, ABN AMRO, Rabobank), der blev kontaktet med henblik på at deltage i projektet, forklarede, at en investering i jord for det meste sker på mellemlang sigt (10-20 år), og at investorerne burde få en fortjeneste på 15 %, når der sammenlignes med (mere eller mindre) sammenlignelige eller tilsvarende investeringer i jord.

([21]) Disse private investeringer vil blive foretaget på et projektgrundlag og være relateret til de forskellige faser i projektet.

(52) Kommissionen konkluderer derfor, at de nederlandske myndigheders deltagelse i kommanditselskabet og SGN gennem kapitalindskud og efterstillede krav er baseret på princippet om en markedsøkonomisk investor og derfor ikke udgør støtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1 — efterstillede krav udgør ikke statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1.

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

De nederlandske myndigheders deltagelse i kommanditselskabet med henblik på at stimulere og fremme omstruktureringen i gartnerisektoren til et beløb på 15 123 000 EUR i kapital og

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Nederlandene.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. maj 2008.

På Kommissionens vegne
Mariann FISCHER BOEL
Medlem af Kommissionen